

РОЗВИТОК МУЗИЧНОГО СЛУХУ СТУДЕНТІВ ЗАСОБАМИ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Павленко О.М.,

*к.пед.н., доцент кафедри інструментально-виконавської підготовки,
Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя,
e-mail: pavlenkoaleksei1@gmail.com*

Сучасна інтеграція вітчизняної системи освіти в європейський простір спрямована на удосконалення і підвищення рівня її якості в умовах розвитку інформаційного суспільства. Одним із пріоритетних завдань розвитку педагогічної науки є підготовка висококваліфікованого педагога до професійної діяльності в умовах комп'ютеризованої освіти.

У системі мистецької освіти музично-комп'ютерні технології розглядаються як один з елементів, необхідний для оптимізації професійної підготовки фахівців мистецьких дисциплін. Використання сучасних музичних комп'ютерних програм сприяє підвищенню рівня комп'ютерної компетентності та цифрової грамотності студента, розвитку його музично-творчих здібностей.

Мета – розкрити особливості програми-тренажера для розвитку музичного слуху майбутніх фахівців мистецьких дисциплін.

Одним з найважливіших аспектів, який дозволяє здійснити повноцінну, багатопрофільну фахову підготовку викладачів мистецьких дисциплін, стає розвиток спеціальної здібності – музичного слуху. Саме музичний слух є важливим фундаментом у розумінні художньо-змістовної сторони музики в процесі її сприйняття.

До структури музичного слуху включають: мелодичний, гармонічний, тембровий, динамічний і поліфонічний слух. Вважається, що основними компонентами музичного слуху є мелодичний і гармонічний слух.

Розвиток мелодичного слуху пов'язаний з осмисленням інтервалів, горизонтальним мисленням, відчуттям мелодії, яка не зводиться до окремих інтонаційних зворотів. Гармонічний слух є проявом музичного слуху по відношенню до співзвуч, що одночасно поєднують комплекс звуків різних за висотою. Важливим аспектом розвитку гармонічного слуху є запам'ятовування звучання різного складу акордів, виявлення їх емоційного забарвлення. Зазвичай, ладове чуття вважають основою мелодичного та гармонічного слуху. Воно виражається в емоційному відчутті тяжіння стійких та нестійких звуків.

Одним з аспектів розвитку звуковисотного слуху є використання програм-тренажерів у процесі підготовки викладачів мистецьких дисциплін. Алгоритм використання такого класу програм передбачає послідовне виведення на екран завдань різної складності; контроль за діями під час розв'язання завдання; миттєве реагування на неправильні дії; коректне виправлення зроблених помилок; виведення повідомлень про результати виконаних завдань.

Мета роботи музичних програм-тренажерів полягає у розвитку музичних здібностей. Принцип роботи таких комп'ютерних програм відбувається за певним алгоритмом: обирається музичний інтервал (акорд/лад), відбувається

звукове відтворення, а користувач програми визначає його на слух. Для тренування можна самостійно обирати кейс інтервалів або скористатися готовими пресетами програми. У кожному завданні інтервали, акорди, лади обираються програмою рандомно.

Однією з найпоширеніших програм для розвитку музичного слуху є EarMaster Pro. Програма-тренажер надає користувачу комплекс вправ для розвитку звуковисотного слуху, завдання на розпізнавання інтервалів, акордів, послідовності акордових структур.

У програмі-тренажері EarMaster Pro можна використовувати режим «автоматичного репетитора», який контролює проходження курсу, поступово підвищуючи складність завдань. Користувач програми може пройти один урок декілька разів, але завдання змінюються автоматично. Також у програмі є миттєвий аудіовізуальний зворотний зв'язок.

Основні можливості програми можна виокремити такі: пропонується понад 2000 уроків, розділених на 2 курси: стандартний і джазовий курси; можливість співати у мікрофон та прослуховувати відповіді в режимі реального часу; грати відповіді на MIDI-клавіатурі; слухати, співати і грати по нотах; навчитися співати мелодії різної складності; застосування алгоритму виявлення та розпізнавання тонів; індивідуальні налаштування до рівня здібностей користувача; статистичні дані виконання завдань; налаштування голосового діапазону, що дозволяє адаптувати уроки до вокального діапазону користувача; велика база даних мелодій та музичних диктантів [2].

Отже, використання сучасних музично-комп'ютерних технологій сприятиме ефективній фаховій підготовці вчителя мистецьких дисциплін, формуванню компетентного професіонала. Сучасні комп'ютерні програми-тренажери для розвитку музичного слуху можуть стати ефективним засобом його активізації.

Використання програми «EarMaster Pro» у процесі фахової підготовки студентів мистецького спрямування дозволить правильно визначати і запам'ятовувати висотність нот; розрізняти на слух різноманітні музичні інтервали та акорди, їх обернення; запам'ятовувати та відтворювати на слух мелодії; сприймати на слух стійкі і нестійкі ладові зв'язки; засвоїти монодичні лади; вільно оперувати музично-слуховими уявленнями. Це додасть впевненості студентам у впізнаванні і відтворенні мелодії голосом, гри її на слух на інструменті, чутливості до точного інтонування.

Список використаних джерел:

1. Ростовський О. Я. Теорія і методика музичної освіти: навч.-метод. посібник. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2011. 640 с.
2. EarMaster Pro. URL: <http://www.earmaster.com>. (дата звернення 02.03.2021).